

ALGEMENE TIPS BIJ HET REAGEREN OP RACISME

NIVEAU: VERDIEPEND

THEMA: REAGEREN OP RACISME, VEERKRACHT EN ZELFZORG

TYPE: TIPS

DOEL:

- Handvaten voor jeugdwerkers, vrijwilligers en leiding over hoe je best op racisme reageert.
- Handvaten voor jeugdwerkers, vrijwilligers en leiding om racisme bespreekbaar te maken.

LEEFTIJD: 6+

AANTAL DEELNEMERS: /

TIJDSDUUR: /

MATERIAAL: /

BRON: Uit De Marge vzw & Chirojeugd Vlaanderen

Tips

- **Keur racisme altijd af:** ongeacht de context, het is belangrijk om een racistisch voorval steeds af te keuren en in te grijpen. Hoe klein of onbewust het voorval ook is, het kan grote schade toebrengen aan het welzijn van het slachtoffer.
- **Slachtoffer is een slachtoffer:** leg de schuld niet bij het slachtoffer van een racistische daad. Ongeacht de context, racisme kan niet. Begeleid het slachtoffer op een gepaste manier (zie hieronder hoe dat kan).
- **Keur de daad af, niet de persoon:** sommige jongeren plegen een racistische daad zonder zich daar bewust van te zijn of ze doen het in een moment waarop ze hun zelfbeheersing verliezen. De pleger is niet per se een racist, zijn/haar handeling wel. Keur daarom de daad af en niet de persoon.
- **Tweede kans:** iedereen verdient een tweede kans, zeker in het jeugdwerk. Help jongeren hun fouten in te zien en daaruit te leren. Werk samen aan een context waarin racisme niet thuishoort.
- **Activeer omstaanders:** je zal niet altijd aanwezig kunnen zijn om racisme in je groep te vermijden. Zorg ervoor dat iedereen begrijpt waarom racisme niet oké is en moedig jongeren aan om te reageren op een manier die voor hen goed voelt.

- **Blijf rustig en neem een open houding aan:** het heeft geen zin om te beginnen roepen of zomaar straffen op te leggen. Op lange termijn werkt dat eerder omgekeerd en zal de situatie in je groep niet veranderen. Ga in dialoog met alle betrokkenen en kom samen tot een oplossing, waarbij de plegers hun fouten inzien en waaruit de slachtoffers vertrouwen kunnen tanken.
- **Bepaal je eigen grens:** soms wordt de situatie je teveel en krijg je het alleen niet meer opgelost. Racisme kan een impact hebben op jezelf als jeugdwerker of vrijwilliger en weet je ook niet altijd hoe daarmee om te gaan. Het is belangrijk dat je dan hulp inroept van andere vrijwilligers/collega's of professionele organisaties. Je vindt onderaan dit document een overzicht van organisaties bij wie je kan aankloppen voor hulp.

(Professionele) hulp

De situatie kan te zwaar zijn of meer van je verwachten dan je gewend bent. Dat is geen schande, het is belangrijk dat je je eigen grenzen kent en op tijd op zoek gaat naar hulp.

Volgende instanties kunnen je zeker helpen met je hulpvraag:

- Bespreek de situatie met een andere persoon uit de leiding, een vrijwilliger of jeugdwerker.
- Ga eens te rade bij je koepelorganisatie of jeugddienst. Zij hebben vaak ervaring met gelijkaardige situaties of kunnen gemakkelijker doorverwijzen indien nodig.
- Awe!, <https://www.awel.be/>
- JAC, <https://www.caw.be/jac/>
- TEJO, <https://tejo.be/>
- OverKop, <https://overkop.be/huizen>
- 1712, <https://www.1712.be/>
- Zelfmoordlijn, <https://www.zelfmoord1813.be/forum>
- Lumi, <https://www.lumi.be/>
- Merhaba, <https://www.merhaba.be/>